

Pracovníprávní aktuality

(sledované období: 3. 10. 2025 – 3. 11. 2025)

JUDr. Nataša Randlová, Ph.D. / Mgr. Jakub Lejsek

Randl Partners, advokátní kancelář, s.r.o., člen aliance Ius Laboris, www.randls.com

Vyhlášené předpisy

Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí, kterým se vyhláší výše částky rozhodné pro účast zaměstnanců činných na základě dohody o provedení práce na nemocenském pojištění

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 396/2025 Sb. dne 10. 10. 2025

Ministerstvo práce a sociálních věcí vyhlásilo, že od 1. 1. 2026 výše částky rozhodné pro účast zaměstnanců činných na základě dohody o provedení práce na nemocenském pojištění činí 12 000 Kč. To znamená, že u zaměstnance s příjmem z dohody o provedení práce do 11 999 Kč se nebudou hradit odvody na zdravotní a sociální pojištění.

Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí, kterým se vyhláší pro účely nemocenského pojištění výše redukčních hranic pro úpravu denního vyměřovacího základu platných v roce 2026

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 397/2025 Sb. dne 10. 10. 2025

Ministerstvo práce a sociálních věcí vyhlásilo, že v roce 2026 výše:

- první redukční hranice pro úpravu denního vyměřovacího základu činí 1 633 Kč,
- druhé redukční hranice pro úpravu denního vyměřovacího základu činí 2 449 Kč,
- třetí redukční hranice pro úpravu denního vyměřovacího základu činí 4 897 Kč.

Nařízení k provedení zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 417/2025 Sb. dne 15. 10. 2025

Vládou schválené nařízení vlády č. 417/2025 Sb., k provedení zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele, je účinné od 1. 1. 2026. Nařízení detailně specifikuje výčet

hlášených údajů, které jsou zaměstnavatelé povinni měsíčně sdělovat v rámci jednotného měsíčního hlášení (JMZH).

Nařízení třídí tyto hlášené údaje (s výjimkou údajů o příslušnících bezpečnostních sborů a vojácích v činné službě) do tří hlavních částí:

- 1) Souhrnná část jednotného měsíčního hlášení
- 2) Pojistná část jednotného měsíčního hlášení
- 3) Individualizovaná část jednotného měsíčního hlášení

Dále nařízení stanovuje odlišné sady dat pro individualizovanou část podle různých typů pracovních vztahů, včetně údajů pro běžný pracovní vztah nebo služební poměr, pro pěstouny nebo pro příslušníky bezpečnostních sborů či pro případy, jako je zaměstnání ve výkonu trestu či mezinárodní pronájem pracovní síly. Zvláštní úpravu mají i příslušníci bezpečnostních sborů a vojáci.

Kromě samotného JMZH nařízení upravuje i náležitosti pro elektronické podání pro vedení evidence zaměstnavatelů a evidence zaměstnanců. Zavádí povinný formát XML pro většinu úkonů.

Nařízení obecně stanovuje výčet hlášených údajů s uvedením uživatelů, jimž jsou tyto údaje zpřístupňovány.

Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 302/2014 Sb., o katalogu správních činností, ve znění pozdějších předpisů

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 420/2025 Sb. dne 17. 10. 2025

Nařízení vlády č. 420/2025 Sb., s účinností od 1. 1. 2026, přináší zásadní úpravu Katalogu prací ve veřejné správě a službách. Klíčovou novinkou je výrazné rozšíření pravomocí nelékařských zdravotnických pracovníků (všeobecných sester, záchranářů či porodních asistentek) v nejvyšších platových třídách, kterým je nově dovoleno poskytovat diagnostickou nebo léčebnou péči, která byla dříve vyhrazena výhradně lékařům. Dále se oficiálně zavádějí nové specializované profese reagující na digitalizaci a sociální potřeby, jako je například Digitální kurátor (správce trvalých elektronických archivů)

a Geoinformatik (specialista na prostorová data a mapy) nebo pozice Zdravotně-sociálního asistenta pro pomoc ohroženým skupinám s přístupem ke zdravotnictví. V administrativě nařízení precizuje a sjednocuje, jak se vyřizují dávky pro osoby se zdravotním postižením a související průkazy.

Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 276/2015 Sb., o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění způsobené pracovním úrazem nebo nemocí z povolání, ve znění pozdějších předpisů

*Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 428/2025 Sb.
dne 24. 10. 2025*

Nařízení vlády č. 428/2025 Sb., účinné od 8. 11. 2025, provádí dvě klíčové revize v pracovním právu a odškodňování. Nařízení předně novelizuje a rozšiřuje seznam nemocí z povolání, kde podrobně specifikuje podmínky jejich vzniku u šesti hlavních kategorií: nemoci způsobené chemickými látkami (např. olovo, rtuť, benzen), fyzikálními faktory (hluk, záření, vibrace, přetěžování páteře a končetin), nemocemi dýchacích cest (azbestóza, pneumokonióza, rakoviny), kožními nemocemi, přenosnými a parazitárními chorobami (včetně SARS-CoV-2) a nemocemi hlasivek. Kromě toho nařízení zásadně aktualizuje systém bodového odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění způsobené těmito nemocemi. Zavádí detailní bodové tabulky pro různé stupně závažnosti poškození, přičemž nejvyšší bodové hodnocení (až 6000 bodů) je určeno pro zvláště těžká poškození, nevyléčitelné formy nádorů nebo stavy vedoucí k selhávání orgánů (např. úplné selhání ledvin).

Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o vyhlášení výše platové základny pro určení platu a některých náhrad výdajů soudců podle zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů

*Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 431/2025 Sb.
dne 24. 10. 2025*

Ministerstvo práce a sociálních věcí vyhlásilo na základě nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 19/25 ze dne 1. 10. 2025 a podle § 3 odst. 3 zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu pro rok 2025, platovou základnu pro soudce ve výši 129 360 Kč.

Přehled stavu projednávaných předpisů

Nedávno proběhlé volby a konec volebního období dosavadní Poslanecké sněmovny měly zásadní dopady nejen v rovině politické, ale i ve vztahu k projednávání legislativy.

Nová Poslanecká sněmovna totiž nemůže projednat návrhy, které nebyly projednány a rozhodnuty v období minulém. Obecně lze tedy říci, že po skončení volebního období dosavadní Poslanecké sněmovny budou dosud neschválené zákony „smety ze stolu“. Zasedání Poslanecké sněmovny není na rozdíl od Senátu stále a nově zvolení poslanci vždy začínají s „čistým stolem“.

Není však důvod zoufat – ustavující schůze nové Poslanecké sněmovny se konala již 3. 11., a legislativní práce se jistě v plné parádě opět s příchodem nové vlády rozjedou.

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 79/2013 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách (vyhláška o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče), ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2026

Návrh vyhlášky Ministerstva zdravotnictví zásadně upravuje pravidla pro provádění lékařských prohlídek a posudkové péče. Klíčovou novinkou je zavedení náhradních postupů pro mimořádné stavy, které umožňují při vyhlášení nouzového stavu, válečného stavu nebo epidemie odložit vstupní a periodické prohlídky u nerizikových prací s tím, že musí být provedeny do 90, respektive 180 dnů po skončení opatření. Vyhláška také ruší některé povinné zátěžové testy (např. zátěžové EKG u osob nad 50 let) a naopak zavádí nové screenin- gové povinnosti, například plošné vyšetření na tuberkulózu u uchazečů o práci pocházejících ze zemí s vysokým výskytem této nemoci. Dále se zpřesňují důvody pro nařízení mimořádné prohlídky (např. při zařazení zaměstnance k novému nebo zvýšenému rizikovému faktoru) a zavádějí se nové závazné vzory lékařských posudků o zdravotní způsobilosti k práci a k praktické přípravě.

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 15. dnem po vyhlášení

Vláda schválila nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 361/2007 Sb., stanovující podmínky ochrany zdraví při práci, s hlavní účinností od 1. 1. 2026. Tato novela reaguje na směrnice Evropského parlamentu a zásadně zpřísňuje ochranu zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí azbestu, olova a diisokyanátů.

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2026

Návrh nařízení vlády s navrhovanou účinností od 1. 1. 2026 aktualizuje tabulky platových poměrů státních zaměstnanců a zaměstnanců ve veřejných službách a správě.

Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 518/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. 7. 2026

Ministerstvo práce a sociálních věcí připravilo návrh vyhlášky, která mění vyhlášku č. 518/2004 Sb. Tato novela má nabýt účinnosti dnem 1. 7. 2026. Změny se zaměřují především na úpravu procesů týkajících se zaměstnavatelů a vyúčtování mzdových nákladů vůči Úřadu práce České republiky, a to za účelem poskytování příspěvku na vytvoření pracovní příležitosti v rámci veřejně prospěšných prací a příspěvku na společensky účelné pracovní místo vyhrazené zaměstnavatelem pro konkrétního uchazeče o zaměstnání. Nově budou zaměstnavatelé předkládat vyúčtování mzdových nákladů prostřednictvím jednotného měsíčního hlášení.

Vyhláška o stanovení výše základních sazeb zahraničního stravného pro rok 2026

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2026

Cílem vyhlášky je zajistit vysílaným zaměstnancům na zahraniční pracovní cesty přiměřenou finanční kompenzaci stanovením základních sazeb stravného pro každou zemi po zohlednění odlišné cenové hladiny v různých destinacích. Změny se navrhuje např. u Bulharska, Německa, USA, Turecka nebo Slovenska.

Nařízení vlády o úpravě náhrady za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání a o úpravě náhrady nákladů na výživu pozůstalých podle pracovněprávních předpisů (nařízení o úpravě náhrady)

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2026

Cílem nařízení je zvýšit průměrný výdělek před vznikem škody rozhodný pro výpočet náhrady za ztrátu na výděлку a náhrady nákladů na výživu pozůstalých (zvýšený podle předchozích právních předpisů), do kterého je poskytována předmětná náhrada podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, tak, aby se zvýšení projevilo ve fakticky poskytované částce, kterou poškození a pozůstalí budou pobírat. Průměrný výdělek před vznikem škody se navrhuje zvýšit o 2,6 % a 240 Kč. Zvýšení uvedeného průměrného výděлку zohlední i změny, které nastaly ve vývoji mzdové úrovně a životních nákladů tak, že i u zaměstnanců, kteří z důvodu pracovního úrazu nebo nemoci z povolání pobírají náhradu za ztrátu na výděлку, nebo pozůstalých, kteří pobírají náhradu nákladů na výživu pozůstalých, dojde ke zvýšení fakticky pobírané částky.

Návrh nařízení vlády o úpravě náhrady za ztrátu na služebním příjmu po skončení neschopnosti ke službě vzniklé služebním úrazem nebo nemocí z povolání a o úpravě náhrady nákladů na výživu pozůstalých

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2026

Cílem navrhovaného nařízení vlády je zvýšit průměrný služební příjem pro výpočet náhrady za ztrátu na služebním příjmu po skončení neschopnosti ke službě a náhrady nákladů na výživu pozůstalých v procentním výměru o 2,6 % a základním výměru o 240 Kč měsíčně.

AKTUÁLNÍ ŠKOLENÍ RANDLS TRAINING

Zaměstnávání cizinců v praxi – právní rámec, povinnosti a aktuální změny (aneb Co musí zaměstnavatel vědět v roce 2025 i 2026)

KDY: 11. 12. 2025, od 9.00 do 13.00 hodin **Lektor:** Mgr. Ladislav Mádl

Více informací na www.randlstraining.com/skoleni